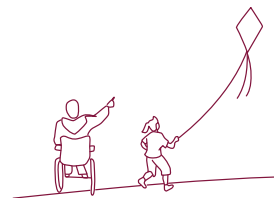

PUUETEGA INIMESED ON KESTLIKU ARENGU EESMÄRKIDE SAAVUTAMISEKS OLULISED!

Mis on kehtliku arengu tegevuskava 2030 ja kehtliku arengu eesmärgid?

Maailma liidrid võtsid kehtliku arengu tegevuskava 2030 vastu 2015. aastal. Tegevuskava 2030 on ülemaailmne tegevuskava, mille eesmärk on kaotada vaesus, kaitsta planeeti ja tagada jõukus. See sisaldab 17 kehtliku arengu eesmärki, mille kõik riigid peavad saavutama 2030. aastaks.

Kehtliku arengu eesmärgid on ülemaailmsed ja need tagavad selge poliitilise raamistiku regulatiivsete meetmete võtmiseks riiklikul ning rahvusvahelisel tasandil. **Kõik riigid peavad neid täitma.**

Tegevuskava 2030 keskmes on kaasamine, mis tähendab nii lubadust „mitte kedagi kõrvale jätta“ kui ka kokkulepet „pöörata kõigepealt tähelepanu nendele, kes on kõige rohkem maha jäänud“.

Eesmärkide saavutamiseks peavad kõik alolevad täitma oma osa:

- valitsused,
- kodanikuühiskond,
- erasektor,
- puuetega inimeste organisatsioonid
- ja kõik kodanikud.

Kuidas kaasatakse puuetega inimesi?

Tegevuskava 2030 kohustab võimestama haavatavuse ohus olevaid inimesi, sealhulgas puuetega inimesi. See edendab inimõiguste ja võrdõiguslikkuse ning diskrimineerimisvastase põhimõtte üleilmset järgimist.

Puuetega inimesed on **selgelt** kaasatud järgmistes kehtliku arengu eesmärkides:

- 1. eesmärk** - kaotada kõikjal vaesus
- 4. eesmärk** - kvaliteetne haridus
- 8. eesmärk** - tööhõive ja majanduskasv
- 10. eesmärk** - ebavõrdsuse vähendamine

- 11. eesmärk** - jätkusuutlikud linnad ja asumid
- 16. eesmärk** - rahumeelsed ja kaasavad institutsioonid
- 17. eesmärk** - üleilmne koostöö

Puuetega inimesed on **kaudselt** kaasatud ka järgmistes eesmärkides:

- 3. eesmärk** - tervis ja heaolu
- 5. eesmärk** - sooline võrdõiguslikkus
- 6. eesmärk** - puhas vesi ja sanitaaria
- 7. eesmärk** - jätkusuutlik energia

Mis on Euroopa puuetega inimeste foorum?

Euroopa puuetega inimeste foorum (EDF) on puuetega inimeste katusorganisatsioon, mis kaitseb rohkem kui 80 miljoni puuetega eurooplase huve. Oleme ainulaadne platvorm, mis ühendab puuetega inimeste esindusorganisatsioone kogu Euroopast. Meie juhivad puudega isikud ja nende perekonnaliikmed ise. Me oleme puuetega inimeste tugev ja ühtne hääl Euroopas.

Milline on EDFi roll?

EDF tahab, et kestliku arengu eesmärgid saaksid 80 miljoni puuetega eurooplase jaoks tegelikkuseks.

EDF tegutseb eelkõige neljas põhivaldkonnas:

1. **toetab** EDFi liikmeid kestliku arengu eesmärkide elluviimisel ja jälgimisel riiklikul tasandil,
2. **edendab** kestliku arengu eesmärkide poliitikat puuetega inimesi kaasava arengu valdkonnas Euroopa tasandil,
3. **jagab** teavet teiste puuetega inimeste piirkondlike platvormidega väljaspool ELi,
4. **toetab** andmete eristamist puude alusel.

Mida teie saaksite teha? (EDFi võib teid aidata!)

- Ühinege oma kestliku arengu eesmärkide riikliku platvormiga
- Korraldage koolitusi kestliku arengu eesmärkide teemal
- Jagage teavet kestliku arengu eesmärkide kohta
- Tuvastage, kes on valitsuses vastutav kestliku arengu eesmärkide eest

- Tuvastage, kes on valitsuses vastutav puuetega inimeste õiguste konventsiooni eest ja edendage teadlikkust kestliku arengu eesmärkidest
- Taotlege liitumist riikliku delegatsiooniga, mis osaleb kõrgetasemelisel poliitilisel foorumil (kestliku arengu eesmärkide elluviimist jälgiv tasand)

Kestliku arengu eesmärkide andmed

Väga soovitatav on lisada tegevuskavasse 2030 ja kestliku arengu eesmärkidesse konkreetsed viited puuetega inimestele. Puuetega inimeste kohta andmete kogumine on siiski endiselt probleemne, kuna seda peetakse keeruliseks. Puude olemuse ja raskusastme erinevused võivad oluliselt

mõjutada kaasamise kogemust.

EDF pooldab andmete eristamist puude alusel, kasutades Washingtoni rühma lühikest küsimustikku. Samuti soovib EDF teha koostööd riikide statistikaasutustega, et nad lisaksid puudealased küsimused oma riiklikesse uuringutesse.

Soovime saada usaldusväärsemaid ja võrreldavamaid andmeid puute kohta, et päriselt mõista puuetega inimestel esinevate takistuste täpset olemust, määrata kindlaks võetavad meetmed ja kavandada nende rakendamist!

Kas otsid rohkem teavet kestliku arengu tegevuskava 2030 ja kestliku arengu eesmärkide kohta?

Tutvu EDFi veebilehega

Loe EDFi inimõiguste aruannet kestliku arengu eesmärkide ja ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni vahelise seose kohta (2018)

Loe Euroopa inimõiguste aruande lihtsasti loetavat versiooni

Kõik muud küsimused: kestliku arengu eesmärkide koordinaator dr Marion Steff: marion.steff@edf-feph.org

European Disability Forum (EDF)
35 square de Meeûs - 1000 Brussels - Belgium
www.edf-feph.org @MyEDF